

Fikret Bila

Özerklięe alıştırma süreci

Demokratik Toplum Kongresi'nin (DTK) ilan ettięi özerklięe Ankara'dan güçlü ve yaygın bir tepki gelmedi.

Bu belki bir taktik gereğiydi; Ankara, düşük profilli bir tepkiyle olayı “ciddiye almadığı” mesajı vermek istemiş olabilir.

Özerklik ilanına Başbakan Tayyip Erdoğan, gazetecilerin ayaküstü sorularını yanıtlarken “kendileri çalıp kendileri oynuyor” tepkisi vermekle yetindi.

Abdullah Öcalan ise “İlan etmek önemli değil, pratikleştirmek önemli” diyerek, özerkliğin gereğini uygulamada da yerleştirin, talimatı vermiş oldu.

Şimdi PKK ve siyasi alanda paralel çizgide faaliyet gösteren BDP, KCK, DTK gibi örgütlerin önümüzdeki dönemde, özerkliği uygulamada güçlendirmek, kurumsallaştırmak için çalışacaklarını tahmin etmek zor değil.

Üç örgütün de Öcalan'ın İmralı'da geliştirip uygulamaya soktuğu projeler olduğu biliniyor. Bu nedenledir ki, bu üç örgüt de Öcalan'dan bağımsız politika veya proje geliştirmiyor, İmralı'dan gelen projeleri Türkiye'nin gündemine sokarak uygulamaya çalışıyorlar.

Alıştırma dönemi

Özerklik ilanı da bu çerçevede görülmelidir. Yeni anayasa çalışmaları başlamadan özerklik ilan edilmiş olması, kamuoyunun zihnini hazırlama, özerklik kavramına alıştırma amaçlıdır. Sonraki aşama yaratılan fiili durumun hukuk sistemine taşınması çabası olacaktır. Kuşku yok ki, PKK cephesinin her alandaki sözcüleri “özerklik” sözünü ağızlarından düşürmeyecek ve belediyelerde geçecekleri her uygulamayı bu statünün hayata geçirilmesi olarak sunacaklardır.

Tıpkı, “inkâr ve imha” tezlerine dayandırdıkları, Kürt kimliğinin tanınması, Kürtçenin serbest bırakılması, Kürt basın/yayın, Kürtçe savunma, Kürtçe eğitim talepleri gibi bu kez de “özerklik” girişimi her gün işlenecek; içerde ve uluslararası alanda toplumsal/siyasal destekle güçlendirilecektir.

Güneydoęu'da yerel yönetimlerin işlevine ve hizmetlerine bakıldığında esasen özerkliğin birçok alanda fiilen uygulandığı da görülmektedir. Bu uygulamalar çeşitlendirilerek, yaygınlaştırılacak, fiili durumun kabulü dayatması yapılacaktır.

Kuzey Irak aşaması

DTK'nin ilan ettiği özerkliğin Anayasa'da yeri olmadığını belirtmeye bile gerek yok. Ancak güçlendirilecek fiili durum, “Kuzey Irak statüsü” yolunda atılan ilk adım olarak görülebilir.

Bu aşama Öcalan'ın dört ülkede Kürtlerin kendi kendilerini yönetecekleri özerk/özgür alanlar yaratılması ve bu dört parçanın dört ülke temsilcilerinden oluşan bir üst kongre tarafından yönetilmesi ve nihayet birleşmesi teziyle uyumludur.

Öcalan'ın kontrolü

Türkiye bu süreci yaşarken devletin İmralı'da Öcalan üzerinden PKK'yı kontrol etme niyetiyle davrandığı bilinen bir sır. İmralı'ya getirildiği yıldan bu yana devletin yaptığı görüşmelerin amacı; Öcalan'dan yararlanarak, PKK'yı etkisiz kılmak, dağdan indirmek, terörün cana verildiği için devrede tutmak olduğu görülebilir.

Bugünkü tabloya bakıldığında devletin bu amacına ulaştığını söylemek elbette mümkün değıl. Süreç içinde Öcalan, avukatları aracılığıyla terör örgütünü, siyasi alandaki uzantılarını yönetti; geliştirdiğı projeleri yaşama geçirdi. Düzenli şekilde siyaset yaptı. Liderlerin haftalık meclis grup toplantıları gibi haftalık avukat görüşmeleriyle sıcak siyasetin içinde oldu. Öcalan'ın tezleri açısından bakıldığında BDP, KCK, DTK, Kandil ve sokağı kullanma açısından ciddi bir engelle karşılaştığı söylenemez.

Ankara'nın oyun planı

PKK teröre, diğerkleri siyasete devam ediyor. PKK cephesinde hedefler ve yöntemler net biçimde görülebiliyor.

Ancak Ankara'nın oyun planı nedir, sorusunun ortaya çıkmış net bir yanıtı yok.

Ankara “dalgalı” sayılabilecek değışik tutumlar aldı.

Seçim öncesinde yaratılan hava ise yeni anayasa ile sorunun çözüleceğı yönündeydi.

Bu durumda Ankara'nın nasıl bir yaklaşım içinde olacağının ipuçlarının yeni anayasa çalışmalarıyla ortaya çıkacağı anlaşıyor.

İmralı, Kandil, BDP, DTK cephesinin dayatmaları karşısında, Ankara'nın “çözüm” olarak neyi gördüğü “yeni anayasa komisyonunda” belirgin hale gelecektir.